

Οδηγίες «Natura»: Έλεγχος εφαρμογής από τα Ενωσιακά Θεσμικά Όργανα

Αγγελική Καλλία

Δρ. Νομικής, Δικηγόρος
Εμπειρογνώμων Ενωσιακού
Δικαίου Περιβάλλοντος

Δομή Εισήγησης

1. Οι Οδηγίες «Natura»
2. Έλεγχος Εφαρμογής
 1. από την Ε. Επιτροπή
 2. από το Ε. Κοινοβούλιο
 3. από το Δικαστήριο της Ε. Ένωσης
 4. από τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή
 5. Από τα Χρηματοδοτικά Ταμεία
3. Οδηγίες που συμβάλλουν στην Εφαρμογή
4. Προοπτικές

1. Οι Οδηγίες «Natura»

Μεταξύ των 400 περίπου Κανονιστικών Πράξεων
(Οδηγίες, Κανονισμοί, Αποφάσεις)
που συνιστούν το Ενωσιακό Περιβαλλοντικό Δίκαιο
περιλαμβάνονται οι Οδηγίες “Natura”:

- 79/409/ΕΚ, 2009/147/ΕΚ: **προστασία αγρίων Πτηνών:**
δημιουργία Ζ.Ε.Π.
(ΥΑ 41485/1985 και
ΚΥΑ 37338/1807/Ε107/2010 και 8353/276/Ε103/2012)
- 92/43/ΕΚ **Προστασία οικοτόπων και ειδών**
Δίκτυο προστετευόμενων περιοχών Natura
18% της Ε.Ε.
περίπου 30% της Ελλάδας
(ΚΥΑ 33318/3028/1998 και 14849/853/Ε103/2008)
Ν.3937/2011 προστασία Βιοποικιλότητας

Έμμεσα όλες οι περιβαλλοντικές Οδηγίες προστατεύουν τη Φύση

Άμεση σύνδεση με τις Οδηγίες για τα Ύδατα:

- Οδηγία πλαίσιο 2000/60: Διαχείριση Υδατικών πόρων
(N. 3199/2003, Π.Δ. 51/2007)
- Οδηγία πλαίσιο 2008/58: Θαλάσσια στρατηγική (N. 3983/2011)

2. Έλεγχος Εφαρμογής

2.1. από την Ε. Επιτροπή

όταν η **Ε. Επιτροπή** θεωρεί ότι τα κ.μ. παραβιάζουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο **δύνатаι**

να **κινεί διαδικασίες επί παραβάσει κατά των κ. μ.** (άρθ. 258 ΣΛΕΕ)

Τι ελέγχει η Ε. Επιτροπή?

Η παρακολούθηση της εφαρμογής
συνίσταται:

- 1) στον έλεγχο, εάν τα κ.μ.
έχουν **θεσπίσει και**

**κοινοποιήσει στην Ε. Επιτροπή
εθνικά μέτρα μεταφοράς της νομοθεσίας
εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας**

Τι ελέγχει η Ε. Επιτροπή

- 2) στον έλεγχο της **συμβατότητας** των εθνικών μέτρων μεταφοράς με την ενωσιακή νομοθεσία

- 2) στην **έμπρακτη εφαρμογή** δηλαδή την **πραγματική τήρηση** των διατάξεων από
 - ιδιωτικούς φορείς
 - δημόσιους φορείς
 - αρχές

Πώς διαπιστώνει παράβαση?

1. **Σε συνεργασία με τα κ.μ.**
(ενημερωτικές συσκέψεις-πακέτο)
2. **Άσκηση δικαιώματος Καταγγελίας**
από Πολίτες και ΜΚΟ

(Ταχυδρομική και Ηλεκτρονική
υποβολή – Υπόδειγμα)

1. **Άσκηση Κοινοβουλευτικού ελέγχου**
από το Ε. Κοινοβούλιο

2.2. Έλεγχος Εφαρμογής από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

LIFE NATURA THEMIS: Ηράκλειο, 30.11.2017

Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

1. Ερωτήσεις Ευρωβουλευτών προς την Ε. Επιτροπή

1. Αναφορές πολιτών προς την Επιτροπή Αναφορών Ε.Κ.

35% αφορούν το περιβάλλον
Εκπόνηση μελετών από την ΣΤΟΑ

2.3. Έλεγχος Εφαρμογής από το Δικαστήριο της Ε. Ένωσης (Δ.Ε.Ε.)

Δ.Ε.Ε.

Η μη τήρηση της νομοθεσίας
καταλήγει στην **παραπομπή του κ.
μ. από την Ε. Επιτροπή στο ΔΕΕ**
και στην **επιβολή κυρώσεων** (αρθ.
260 ΣΛΕΕ)
(μέχρι συμμορφώσεως)
π.χ. Ανα δμηνο περίπου 5 εκ. ΕΥΡΩ
για ΧΑΔΑ

Δ.Ε.Ε.

Ανάπτυξη Νομολογίας με αυστηρή εφαρμογή των Οδηγιών για την προστασία της Βιοποικιλότητας
π.χ. Καταδίκη Ελλάδας για την Κυπαρισσία

Η Νομολογία του ΔΕΕ «καθοδηγεί» την Ε. Επιτροπή στις διαδικασίες επί παραβάσει κατά των κ.μ.

2.4. Έλεγχος Εφαρμογής από τον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή

Κατάθεση Αναφοράς πολιτών
στον Ευρωπαϊκό Διαμεσολαβητή
για **μη ορθή λειτουργία των
Θεσμικών Οργάνων
της Ε. Ένωσης**

Π.χ. Μη ανταπόκριση σε
καταγγελίες πολιτών,
καθυστερήσεις διαδικασιών

2.5. Έλεγχος Εφαρμογής από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ)

Οι δραστηριότητες των Ευρωπαϊκών
Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων
(ΕΔΕΤ)

και οι πράξεις τις οποίες στηρίζουν
πρέπει **να συμμορφώνονται με την
εφαρμοστέα ενωσιακή και τη σχετική
εθνική νομοθεσία**

Κανονισμός 1303/2013

Επίσημη Εφημερίδα L 347/329, 20.12.2013

Οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές διερευνούν την έλλειψη συμμόρφωσης με την περιβαλλοντική νομοθεσία

Ανακοίνωση Ε. Επιτροπής 19.1.2017

«Δίκαιο Ε.Ε.: Καλύτερη Εφαρμογή για καλύτερα αποτελέσματα», C 18/10

Έλεγχοι από τη **«διαχειριστική αρχή»** πριν την πληρωμή έργων

Π.χ. Επιστροφή Χρηματοδότησης:

Λίμνη Κορώνεια

3. Οδηγίες που συμβάλουν στον Έλεγχο και την Εφαρμογή

3.1. Οδηγίες που συμβάλλουν στον έλεγχο και την εφαρμογή

1. πρόσβαση στην **περιβαλλοντική πληροφόρηση – διαβούλευση – πρόσβαση στη δικαιοσύνη**
2003/4 (Σύμβαση Άαρχους)
(ΚΥΑ 11764/653/2006)
- 2 **Συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων** 2003/35
υποχρέωση Διαβούλευσης
(ΚΥΑ 1649/45/2014)

Οδηγίες που συμβάλλουν στον έλεγχο και την εφαρμογή

3. Αποζημίωση για Ζημία στο
Περιβάλλον - **Περιβαλλοντική Ευθύνη:**
2004/35 (τρ. 2006/21, 2009/31,
2013/30)-

(Π.Δ. 148/2009 Τρ. Ν. 4014/2011) **ΣΥΓΑΠΕΖ**

4. **Ποινική Προστασία** Περιβάλλοντος:
2008/98

(Ν. 4012/2012)

Οδηγίες που συμβάλλουν στον έλεγχο και την εφαρμογή

5. Ενιαίο **σύστημα πληροφοριών για το περιβάλλον** που συνδέεται με το πρόγραμμα **INSPIRE** Οδηγία 2007/2.

αντικαταστά σταδιακά
εκθέσεις και παρακολουθήσεις
δεδομένων
(N. 3882/2010)

3.2. Περιβαλλοντικοί Έλεγχοι στα Κ.μ.

1. Σύσταση για **Περιβαλλοντικούς Ελέγχους** 2001/331:
Επιθεωρητές Περιβάλλοντος ΥΠΕΝ

3.2. Περιβαλλοντικοί Έλεγχοι στα Κ.μ.

2. Ίδρυση **Ευρωπαϊκού Δικτύου για Εφαρμογή και Επιβολή του Δικαίου Περιβάλλοντος** (Implementation and Enforcement Environment Law, **IMPEL**) **1992**

Μέλη:

- **27 κ. μ.** και
- Τουρκία
- Νορβηγία

Τι είναι το IMPEL?

**Άτυπη μορφή συνεργασίας
των δημοσίων διοικήσεων των κ. μ.**

Σκοπός: ανταλλαγή
εμπειρίας και πληροφοριών για την
εφαρμογή του δικαίου περιβάλλοντος

Εθνικός συντονιστής: **ΥΠΕΝ**

4. Προοπτικές

LIFE NATURA THEMIS: Ηράκλειο, 30.11.2017

7^ο Πρόγραμμα Δράσης Ε.Επ. για το Περιβάλλον 2014 -2020

«Ζούμε με Ευημερία μέσα στα όρια του πλανήτη» (Απόφαση 1386/2013)

Στόχοι:

- I. Αποτελεσματική εφαρμογή Περιβαλλοντικής **Νομοθεσίας**

- I. Προστασία **Φυσικού κεφαλαίου**

Ανακοίνωση Ε.Ε. Βελτίωση νομοθεσίας: επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων για ισχυρότερη Ευρώπη, 2016, COM(2016)615

- αναδιατύπωση απλή- στοιχειοθετημένη- στοχευμένη
- μείωση διοικητικών επιβαρύνσεων
- Επιτάχυνση επιβολής νομοθεσίας
- **Επικέντρωση** της Ε.Ε. **στις μεγάλες προκλήσεις:**
ανάπτυξη – απασχόληση –
ασφάλεια – μεταναστευτικό –
ενεργειακή ένωση – κλιματική αλλαγή

Κόστος εφαρμογής

- Κόστος **μη εφαρμογής** Περ. Νομοθεσίας **μεγαλύτερο από το κόστος εφαρμογής**
κόστος υγειονομικής περίθαλψης –
απώλεια πλουτοπαραγωγικών πόρων
Μη εφαρμογή: 50 δις ΕΥΡΩ/έτος
(COWI 2011)

Ανακοίνωση Ε. Ε.: Δίκαιο Ε.Ε.: Καλύτερη Εφαρμογή για καλύτερα αποτελέσματα, **2017**(C18/10)

- Στενότερη Συνεργασία κ.μ. – Ενωσιακών Θεσμικών οργάνων –
- ενίσχυση εθνικών μηχανισμών ελέγχου
- Δικτύωση
- Συνεργασία Δικαστών – Εισαγγελέων – Επιθεωρητών Περιβάλλοντος
- Ρυθμίσεις για το δικαίωμα Καταγγελίας στην Ε. Επιτροπή – Τυποποιημένο Υπόδειγμα

οικονομική κρίση και βιοποικιλότητα

- Σύνδεση βιώσιμης ανάπτυξης και προστασίας βιοποικιλότητας
- Αξιοποίηση βιολογικού πλούτου
- Ανάπτυξη υψηλού επιπέδου τουρισμού όπου η βιοποικιλότητα αποτελεί προστιθέμενη αξία

- **Κωδικοποίηση** περιβαλλοντικής νομοθεσίας
- Ενίσχυση του **Σώματος Επιθεωρητών Περιβάλλοντος**
- Αποκατάσταση **Επικοινωνίας** Εμπλεκομένων Μερών - **Ενημέρωση:** Δικαστές – Εισαγγελείς – Διοίκηση Δικηγόροι – Πολίτες

Προγράμμα: Σημαντική Συμβολή

LIFE NATURA THEMIS: Ηράκλειο, 30.11.2017

Σας Ευχαριστώ
info@kallialaw.gr
www.kallialaw.gr